

Gielddaráđđehus**Áigi** 19.10.2023 dii. 13:00 - 15:45**Báiki** Hybridačoahkkín, gielddadálu váldostivrasále dahje teams-heivehus**Giedahallojuvvon áššit**

§	Bajilčála	Siidu
158	Čoahkkima lágalašvuohta ja mearridanváldi	3
159	Beavdegirjji dárkkisteaddjiid válljen	4
160	Čoahkkima bargoortnega dohkkeheapmi	5
161	Dili birra oanehaččat	6
162	Dillečielggadus, Ohcejoga ja Gáregasnjárgga mánggadoaimmadáluid láhttit ja maid Njuorggáma mánggadoaimmadálu agoartasoahpamuš	7
163	Gávpenannejeaddji giddodatluohpadanalmmuhusat ja gieldda ovdaoastinvuoigatvuođa geavaheapmi	8
164	Ohcejoga cealkámuš Davvi-bieggafápmopárkka lávvaplána birasárvvoštallamii	9
165	Válgalávdegottiid ja -doaibmagottiid lahttuid nammadeapmi jahkái 2024	10
166	Ruhtadoalu dili birra oanehaččat	12
167	Doaibmaorgánaid mearrádusat	13
168	Áššit diehtun	14
169	Eretcealkin gieldda luohttámušdoaimmain, Eeva Jaatinen	15

Oasseváldit

	Namma	Dii.	Doaibma	Lassidiedut
Mielde	Guttorm Väinö	13:00 - 15:45	Ságadoalli	
	Kordelin Marjatta	13:00 - 15:00	Lahttu	
	Niittyvuopio-Valle Laura	13:00 - 15:45	Lahttu	
	Rasmussen Riikka	13:00 - 15:45	Lahttu	
	Tapiola Ilmari	13:00 - 15:45	Lahttu	
	Guttorm Urho	13:00 - 15:45	Várrelahttu	
	Pohjanrinne Arto	13:00 - 15:45	Váldostivrra ságadoalli	
Eret	Länsman Vesa		Várreságadoalli	
	Rasmus Niku		Lahttu	
	Konttinen Pirjo		Várrelahttu	
	Hekkanen Eemeli		Várrelahttu	
	Porsanger Veikko		Várrelahttu	
	Jaatinen Eeva		Várrelahttu	
	Holmberg Aslak		Várrelahttu	
	Ahlakorpi Anni		Várrelahttu	
Earát	Lepistö Tanja	13:00 - 15:45	Áššemeannudeaddji	
	Länsman Marja	13:00 - 15:45	Beavdegirjedoalli	
	Aikio Maria Sofia	13:00 - 15:45	Dulka	

VuolláičállosatVäinö Guttorm
ságadoalliMarja Länsman
beavdegirjedárkkisteaddji**Giedahallojuvvon áššit**

158 - 169

Beavdegirji dárkkisteapmi

Dárkkistanáigi

Ilmari Tapiola

Urho Guttorm

Beavdegirji lea dollojuvvon albmosis

Gielddadállu, guovddášdoaimmahat 14.08.2023

Minna Lukkari
almmuhantávvala dikšu

Beavdegirji dárkkisteaddjit:

Čoahkkima lágalašvuohta ja mearridanváldi

Gr 19.10.2023 § 158

Gávnnahuvvo, ahte čoahkkin lea lágalaččat čoahkkái bovdejuvvon ja mearridanválddáš.

Mearrádus:

Gávnnahuvvui, ahte čoahkkin lea lágalaččat čoahkkái bovdejuvvon ja mearridanválddáš.

Beavdegirji dárkkisteaddjiid válljen

Gr 19.10.2023 § 159

Válljet čoahkkimii guokte beavdegirjedárkkisteaddji.

Mearrádus:

Beavdegirjedárkkisteaddjin válljejuvvuiga Ilmari Tapiola ja Urho Guttorm.

Čoahkkima bargoortnega dohkkeheapmi

Gr 19.10.2023 § 160

Evttohus:

Gielddaráđdehus dohkkeha áššiid gieđahallanortnega čoahkkima evttohuslisttu mielde.

Mearrádus:

Ságadoalli evttohii, ahte lassιάššin gieđahallojuvvo eretcealkin gieldda luohttámušdoaimmain, Eeva Jaatinen.

Gieđahallanortnet dohkkehuvvui lassιάšši lasihemiin.

Dili birra oanehaččat

Gr 19.10.2023 § 161

Gielddahoavda muitala áigeguovdilis áššiid birra oanehaččat.

Evttohus:

Merkejuvvo diehtun.

Mearrádus:

Gielddahoavda muitalii áigeguovdilis áššiid birra oanehaččat.

- Plaky ovttastupmečoahkkin 11.10
- Yle Sápmi jearahallan Gáregasnjárgga ja gieldda vistedilis 11.10.
- Fitnodatforum 18.10.
- ÄRM-koodinerenfitnu ohcan ministerijas
- Eanapolitihkalaš prográmma
- Turismma ovddideapmi Ohcejogas

Merkejuvvui diehtun.

Dillečielggadus, Ohcejoga ja Gáregasnjárgga mánggadoaimmadáluid láhttit ja maid Njuorggáma mánggadoaimmadálu agoartasoahpamuš

Gr 19.10.2023 § 162

Teknikkalaš doaibmasuorggi hoavda čilge njálmmálaččat dili.

Evttohus:

Merkejuvvo diehtun.

Mearrádus:

Teknikkalaš doaibmasuorggi hoavda Markku Porsanger čilgii njálmmálaččat Ohcejotnjálmme ja Gáregasnjárgga mánggadoaimmadáluid láhttiid dilis ja maid Njuorggáma mánggadoaimmadálu agoartasoahpamuša dilis.

Merkejuvvui diehtun.

Gávpenannejeaddji giddodatluohpadanalmmuhusat ja gieldda ovdaoastinvuoigatvuoda geavaheapmi

Gr 19.10.2023 § 163

Gildii leat boahtán 2 stuhka gávpenannejeaddji giddodatluohpadanalmmuhusat, listá giddodatluohpadanalmmuhusain lea siidomateriálan. Giddodatluohpadanalmmuhusat leat ollásit oaidninláhkaí čeahkkimis.

Ovdaoastinlága mielde ovdaoastinvuoigatvuoda geavahettiin mearrádussii ožžot oasti ja vuovdi ohcat nuppástusa váidimiin hálddahusriektái.

Gieldda mearrádussii leat geavatkeahtá ovdaoastinvuoigatvuoda ii oaččo ohcat nuppástusa váidimiin.

Evttohus:

Gielddaráđdehus merke diehtun gávpenannejeaddjiid giddodatluohpadanalmmuhusaid ja mearrida, ahte gielda ii geavat ovdaoastinvuoigatvuoda gávppivuloš báikkiide.

Mearrádus:

Evttohus dohkkehuvvui.

Ohcejoga cealkámuš Davvi-bieggafápmopárkka lávvaplána birasárvvoštallamii

216/00.04.00/2017

Gr 19.10.2023 § 164

Suoma birasguovddáš (Syke) lea vuostáiváldán Norga birasdirektoráhtas (Miljødirektoratet) ON Eurohpa ekonomijakommišuvnna rájáid rasttildeaddji birasváikkuhusaid árvvoštallamii guoski konvenšuvnnas (E/ECE/1250, SopS 67/1997, Espoo soahpamuš) oaivvilduvvon almmuhusa, mii gusto Davvi-bieggafápmolágádusa guvllolaš lávvaplána birasárvvoštallamii. Suoma birasguovddáš lea Espoo soahpamuša ja SEA-beavdegirjii doaibmaválddalaš eiseváldi Suomas.

Suoma eiseváldiin, ássiin ja servošiin lea vejolašvuohta cealkit ja buktit ovdan oainnuid gullanmateriálas. Suoma birasguovddáš bivdá cealkámušaid ja oainnuid. Máhcahagas galgašii buktit earenoamážit ovdan duodálágan mearkkašahtti rájáid rasttildeaddji váikkuhusain Suoma dáfos ja gullanáššebáhpáriid sisdoalus.

Lávvaguovlu lea duottarduolbadasas sulaid 50 km Leavnnjas nuorttas ja 30 km Áttánjogas máttaoarjjás. Lávvaplána ulbmilin lea dahkat vejolažžan dakkár bieggafápmolágádusa ja dasa gulli infrastruktuorra huksema, man ovttadatfápmu lea eanemustá 800 MW. Turbiinnaid mearri ii leat doaisttážiin nannejuvvon, muhto dat lea gitta iešguðege bieggaturbiinna nominálafámus. Lávvaviidodahkii ceggejuvvojit sullii 60–160 bieggaturbiinna. Bieggafápmolágádusa viidodat lea 62 km². Buot ráhkadusaid, dego siskkáldas geainnuid, bieggaturbiinnaid birastan lástenguovlluid, roggamiid, opereren- ja fuolahanguovddážiid jna., oassi oppalašviidodagas lea sulaid 2-3 %. Turbiinnaid allodat sáhtá leat 200 m eanavuodus (rohtoriid soajáid badjeoassi).

Evttohus:

Gielddaráđdehus dohkkeha cealkámuša, mii lea laktojuvvon siidomateriálaide.

Mearrádus:

Gielddaráđdehus gárvii cealkámuša ja dohkkehii dan gieldda cealkámuššan Suoma birasguovddážiin.

Merkejuvvui beavdegirjái, ahte Marjatta Kordelin guđii čoahkkima dii. 15.00 ovdal mearrádusa dahkama.

Juohkin

Suoma birasguovddáš

Válgálávdegottiid ja -doaibmagottiid lahttuid nammadeapmi jahkái 2024

50/00.00.00/2023

Gr 19.10.2023 § 165

Giellدارáđđehus galgá buriin áiggiin ovdal válggaid ásahit iešguđege jienastanguovllu várás válgálávdegotti. Válgálávdegoddái gullet ságadoalli, várreságadoalli ja golbma fásta lahttu ja maid dárbbášlaš mearri várrelahttut, geat goittotge galget leat unnimustá golmmas.

Válgálávdegoddái galgá nammadit ságadoalli, várreságadoalli ja ovttá fásta lahttu ja maid dárbbášlaš meari várrelahttuid, geat goittotge galget leat unnimustá golmmas.

Válgálávdegotti lahttun dahje várrelahttun ii sáhte leat evttohas. Válgálávdegotti doaibmamii eai gusto hálddahuslága easttalašvuodanjuolggadusat.

Válgadoaibmagotti lahttun dahje várrelahttun ii sáhte leat evttohas, su guoibmi, su mánát, oappát dahje vieljat dahje su vanhemat. Válgálávdegotti doaibmamii eai gusto hálddahuslága easttalašvuodanjuolggadusat.

Jagi 2023 doaimmahuvvon válggaid válgálávdegottiid ja -doaibmagottiid lahttut ledje nammaduvvon čuovvovaččat:

Vuovdaguoikka válgálávdegoddi: Ságadoalli Riitta Orti-Berg, várreságadoalli Jorma Olavi Nuorgam ja lahttut Tanja Niittyvuopio, Tarmo Pieski ja Niilo J. Rasmus sihke várrelahttut Antti Piera Valle, Hansa Rasmus, Marjo Leed, Laura Heikurainen ja Jani Guttorm (Nuvvos).

Kirkosiidda válgálávdegoddi: Ságadoalli Tarja Halonen, várreságadoalli Marketta Vuolab ja lahttut Anne Forsell, Minna Saastamoinen ja Torkell Rasmussen sihke várrelahttut Liisa Valle, Juhani Harjunharja, Erkki Malin, Leena Aikio ja Armas Nuorgam.

Njuorggáma válgálávdegoddi: Ságadoalli Matti Junttila, várreságadoalli Johannes I. Halonen ja lahttut Aslat Jon Länsman, Titta Länsman ja Olavi Guttorm sihke várrelahttut Elli Aurala, Mia Koistinen, Esa Simonen, Lasse Johansen ja Pekka Länsman.

Válgadoaibmagoddi: Ságadoalli Oiva Guttorm, várreságadoalli Erkki Malin ja lahttu Katriina Halonen sihke várrelahttut Rita Nurmenrinta, Arto Ahlakorpi, Markku Siitonen, Lasse Kunttu ja Anniina Sujala.

Evttohus:

Gielddaráđdehus nammada válgalávdegottiid ja -doaibmagotti lahttuid jahkái 2024.

Mearrádus:

Gielddaráđdehus nammadii jagi 2024 válggaid válgalávdegottiid ja -doaibmagottiid lahttuid čuovvovaččat:

Vuovdaguoikka válgalávdegoddi: Ságadoalli Riitta Orti-Berg, várreságadoalli Jorma Olavi Nuorgam ja lahttut Suvi Somby-Rasmus, Tarmo Pieski ja Niilo J. Rasmus sihke várrelahttut Antti Piera Valle, Hansa Rasmus, Marjo Leed, Laura Heikurainen ja Jani Guttorm (Nuvvos).

Kirkosiidda válgalávdegoddi: Ságadoalli Marketta Vuolab, várreságadoalli Anne Forsell ja lahttut Minna Saastamoinen, Torkell Rasmussen ja Lasse Jansson sihke várrelahttut Liisa Valle, Juhani Harjunharja, Erkki Malin, Leena Aikio ja Armas Nuorgam.

Njuorggáma válgalávdegoddi: Ságadoalli Matti Junttila, várreságadoalli Johannes I. Halonen ja lahttut Aslat Jon Länsman, Titta Länsman ja Olavi Guttorm sihke várrelahttut Mirjam Kinnunen, Miia Koistinen, Esa Simonen, Lasse Johansen ja Pekka Länsman.

Válgadoaibmagoddi: Ságadoalli Oiva Guttorm, várreságadoalli Erkki Malin ja lahttu Katriina Halonen sihke várrelahttut Rita Nurmenrinta, Arto Ahlakorpi, Markku Siitonen, Lasse Kunttu ja Anniina Sujala.

Juohkin

Nammaduvvon olbmot

Ruhtadoalu dili birra oanehaččat

Gr 19.10.2023 § 166

Gullat ruhtadili birra oanehaččat.

Evttohus:

Merkejuvvo diehtun.

Mearrádus:

Merkejuvvui diehtun.

Doaibmaorgánaid mearrádusat

Gr 19.10.2023 § 167

Lávdegottiid beavdegirjjit galget doaimmahuvvot gielddahovdii njealje beaivve siste beavdegirjji dárkkisteamis. Gielddaráđdehusas lea váldinvuoigatvuohta lávdegottiid, iežas juhkosa ja vuollásaš stivrra ja virgehálddašeaddji mearrádusaide. Váldinmearrádusa sáhttá dahkat gielddaráđdehus dahje dan ságadoalli, gielddahoavda dahje stivrennjuolggadusas mearriduvvon virgehálddašeaddji. Váldinvuoigatvuođa galgá geavahit manimustá vuigengáibádusáiggi siste. Geavatlaččat gielddahoavda dárkkista lávdegottiid mearrádusaid. Go gielddaráđdehus mearrida váldinvuoigatvuođa geavaheamis, merkejuvvojit dasa doaimmahuvvon beavdegirjjit diehtun ja seammás mearriduvvo, ahte váldinvuoigatvuohta ii geavahuvvo beavdegirjjiide gullevaš áššiin. Beavdegirjjiid kopijiat eai laktojuvvo gielddaráđdehusa beavdegirjái, muhto dat galget leat lahttuid geavaheamis gielddaráđdehusa čoahkkimiin.

Čuovvovaš doaibmaorgánaid beavdegirjjit leat oaidnin láhkai čoahkkinbáikkis:

Čuvgehuslávdegoddi 10.10.2023, Eallinfápmo- ja teknikkalaš lávdegoddi 11.10.2023.

Evttohus:

Gielddaráđdehus merke diehtun doaibmaorgánaid mearrádusaid ja gávnna, ahte GiellaL 51 §:s oaivvilduvvon váldinvuoigatvuohta ii leat geavahuvvon.

Mearrádus:

Evttohus dohkkehuvvui.

Áššit diehtun

Gr 19.10.2023 § 168

Evttohus:

Gielddaráđdehus merke, ahte dan dihtui leat boahtán čuovvovaš áššebáhpárat:

Kela

- Kela čielggada sámegielagiidda oaivvilduvvon veajuiduhttinbálvalusaid dálá dili

Lappi buresveadjinguovlu

- Guovlluráđdehusa mearrádusdieđáhus 9.10.2023 čoahkkimis
- Guovllustivrra mearrádusdieđáhus 9.10.2023 čoahkkimis

Lappi lihttu

- Stivra, Beavdegirjji válddus 25.9.2023 § 104 Lappi lihtu vuodđosoahpamuša beaivádeapmi
- Lappi lihtu vuodđosoahpamuš

Mearrádus:

Merkejuvvui diehtun.

Gielddaráđđehus	§ 139	09.10.2023
Gielddaráđđehus	§ 169	19.10.2023

Eretcealkin gieldda luohttámušdoaimmain, Eeva Jaatinen

63/00.02.00/2021

Gr 09.10.2023 § 139

Eeva Jaatinen lea 4.8.2023 almmuhan, ahte cealká iežas eret gieldda luohttámušdoaimmain. Eeva Jaatinen lea áirras, gielddaráđđehusa várrelahttu, bolesa ráđđádallangotti várrelahttu, johtolatdorvvolašvuodabargojoavkku lahttu ja Ohcejoga ráđđádallangotti várrelahttu (Rauna Guttorm aitosáš).

Evttohus:

Gielddaráđđehus evttoha váldostivrii, ahte
- váldostivra mieđiha Eeva Jaatisii earu gieldda luohttámušdoaimmain,
- váldostivra čađaha gielddaráđđehusa várrelahttu, bolesa ráđđádallangotti várrelahttu ja Ohcejoga ráđđádallangotti várrelahttu válgga ja nammada johtolatdorvvolašvuodabargojoavkku lahttu:

Dasa lassin gielddaráđđehus evttoha váldostivrii, ahte dat gávnna Suoma Guovddášbellodaga ja Suoma Ruottelaš Álbmotbellodaga válgalihtu várreáirasiid bovdenortnega:

1. Halonen Markku
2. Wargh Kirsi-Marja
3. Nousuniemi Jouni
4. Halonen Leevi
5. Länsman Arvi
6. Suomenrinne Jari

Mearrádus:

Evttohus dohkkehuvvui.

Gr 19.10.2023 § 169

Evttohus lea dievasmahtton váilevaš osiid bokte:

Evttohus:

Gielddaráđđehus evttoha váldostivrii, ahte
- váldostivra mieđiha Eeva Jaatisii earu gieldda luohttámušdoaimmain,
- váldostivra čađaha gielddaráđđehusa várrelahttu, eallinfápmo- ja teknikalaš lávdegotti várreságadoalli, bolesa ráđđádallangotti várrelahttu ja Ohcejoga ráđđádallangotti várrelahttu válgga ja nammada johtolatdorvvolašvuodabargojoavkku lahttu.

Beavdegirjji dárkkisteaddjit:

Gielddaráđdehus	§ 139	09.10.2023
Gielddaráđdehus	§ 169	19.10.2023

Dasa lassin gielddaráđdehus evttoha váldostivrii, ahte dat gávnnaha Suoma Guovddášbellodaga ja Suoma Ruottelaš Álbmotbellodaga válgalihtu 1. várreáirras Eeva Nuorgamis boahtá váldostivrra fásta áirras ja válgalihtu várreáirasat leat bovdennortnegis:

1. Halonen Markku
2. Wargh Kirsi-Marja
3. Nousuniemi Jouni
4. Halonen Leevi
5. Länsman Arvi
6. Suomenrinne Jari

Mearrádus:

Evttohus dohkkehuvvui.

Juohkin

Váldostivra

Nuppástusohcangildosat

Gildosiid vuoddu	Čuovvovaš mearrádusain ii gieldalága 136 § mielde oaččo dahkat vuigengáibádusa iige gieldaváidaga, dasgo mearrádus gusto dušše válmmaštallamii dahje ollašuhhtimii: Paragráfat 158, 159, 160, 161, 162, 164, 166, 167, 168, 169
	Dasgo mearrádusas sáhtá dahkat gieldalága 137 § 1 mom. mielde čálalaš vuigengáibádusa, de čuovvovaš mearrádusaide ii oaččo ohat nuppástusa váidimiin: Paragráfat 163, 165
	Hálddahušlágageavahanlága 5 § / eará láhkaásahusa mielde čuovvovaš mearrádusaide ii oaččo ohat nuppástusa váidimiin. Paragráfat ja váidingildosiid vuoddoat

Vuigengáibádusrávvagat

Vuigen- gáibádus virge- oapmahaš ja -áigi	Čuovvovaš mearrádusaide duhtameahtun olmmoš sáhtá dahkat čálalaš vuigengáibádusa. Virgeoapmahaš, geasa vuigengáibádus dahkkojuvvo, čujuhus ja poastačujuhus: Ohcejoga gielddaráđdehus PL 41 99981 Ohcejohka Paragráfat 163, 165 Vuigengáibádusa galgá dahkat 14 beaivve siste mearrádusa diehtunoažžumis. Vuigengáibádusaiggi rehkenasttedettiin diehtunoažžunbeaivi ii váldojuvvo lohku. Gieldda lahttu gehččojuvvo ožžon mearrádusas dieđu čieža beaivve geažes das, go beavdegirji lea biddjon oaidninláhka almmolaš diehtofierbmái.
Vuigen- gáibádusa sisdoallu	Vuigengáibádusas galgá boahit ovdan gáibádus oktan vuoddoasiiguin ja dan galgá dahkki čállit vuollái.

Váiddačujuhus

Váidda- virgeoapm ahaš ja váidináigi	Čuovvovaš mearrádusaide oažžu ohat nuppástusa čálalaš váidagiin. Vuigengáibádusas addojuvvon mearrádussii oažžu ohat nuppástusa gieldaváidagiin dušše dat, gii lea dahkan vuigengáibádusa. Jos mearrádus lea vuigengáibádusa geažil nuppástuvvan, de mearrádussii oažžu ohat nuppástusa gieldaváidagiin maiddá áššáiosolaš sihke gieldda lahttu.		
	Váiddavirgeoapmahaš, čujuhus ja poastačujuhus		
	Uksačujuhus: Poastačujuhus: Davvi-Suoma hálddahušrikti Isokatu 4, Oulu PL 189 90101 OULU		
	Gieldaváidda, paragráfat		Váidináigi 30 beaivve
	Hálddahušváidda, paragráfat		Váidináigi beaivve

	Eará váiddavirgeoapmahaš, čujuhus ja poastačujuhus	Paragráfa	Váidináigi beaivve
			beaivve
			beaivve
	Váidináigi álgá mearrádusas dieđu oažžumis. Váidináiggi rehkenasttedettiin diehtunoažžunbeaivi ii váldojuvvo lohku.		

Laktojuvvo beavdegirjai

Váiddagirji	Váiddagirjiis galgá almmuhit - váidi nama, poastačujuhusa, ruovttugieldda ja telefonnummira - mearrádusa, masa ohcá nuppástusa - man ráje mearrádusas váidojuvvo ja nuppástus, mii dasa gáibiduvvo dahkat - nuppástusgáibádusa ákkaid Váiddagirji galgá váidi dahje váiddagirji eará juridihkalaš čáli vuolláičállit. Juos dušše juridihkalaš čáli lea vuolláičállán váiddagirji, de das galgá máinnašit maiddá juridihkalaš čáli ássangieldda, poastačujuhusa ja telefonnummira. Váiddagirjái galgá laktit mearrádusa, mas váidá, álgoálgosažžan dahje virggi beales riektadin duodáštuvvon kopiijan sihke duodáštusa das man beaivve mearrádus lea addojuvvon diehtun dahje eará čilgehusa, man rájes váidináigi galgá lohkkjuvvot.
Váidda-ášše-báhpáriid doaimma-heapmi	Váiddaáššegirjiid galgá doaimmahit váiddavirgeoapmahažžii ovdal váidináiggi nohkama. Juos váidináiggi maŋimus beaivi lea bassebeaivi, iehčanasvuodabeaivi, válborebeaivi, juovla- dahje jonssotruohtta dahje árgalávvardat, de váiddaáššegirjiid oážžu doaimmahit váiddavirgeoapmahažžii vuosttas beaivve dan maŋŋá. ležas ovddasvástádusain váiddaáššegirjiid sáhtta sáddet poastta dahje áirasa mielde. Postii váiddaáššegirjiid berre guođdit nu áiggil, ahte dat gerget boahit ovdal go váidináigi nohká. Váiddaáššegirjiid sáhtta doaimmahit maid: namma, čujuhush, poastačujuhush Paragrafat Váiddaáššegirjiid galgá doaimmahit 1): namma, čujuhush, poastačujuhush Paragrafat
Lassi-dieđut	Dárkilis vuigengáibádusráva/váiddačujuhush laktojuvvo beavdegirji váldosii.

1) Jos doaimmahuvvo eará sadjái go váiddavirgeoapmahažžii.